

Van de redactie

Wanneer deze nieuwsbrief in uw mailbox landt, zijn we alweer op weg naar de maand oktober. De maand van het maken van activiteitenplannen en begrotingen voor 2022, en van het evalueren en meenemen van de goede dingen van 2021 naar het nieuwe jaar. Deze nieuwsbrief ademt dit allemaal uit: 2022 komt eraan en we gaan er in de palliatieve zorg iets moois van maken! Met nieuwe projecten en doorstart van bestaande projecten, die door corona tot stilstand kwamen. Hopelijk kunnen we de coronaregels snel achter ons laten en kunnen we vanaf 2022 weer volle kracht vooruit om de zorg voor de palliatieve cliënt in onze regio nóg beter aan te laten sluiten op zijn wensen en behoeften.

In deze Nieuwsbrief

Pg. Onderwerp

1. Van de redactie
- 1+2. Centrum voor Levensvragen Oostelijk Zuid-Limburg in 2022
2. Bedsidesingers Zuid-Limburg
2. Bedsidesingers creatief in coronatijd
- 3, Oproep: enthousiaste huisartsen voor pilot zelfevaluatie palliatieve zorg
4. Sociale kaart palliatieve zorg Oostelijk Zuid-Limburg
4. Vooraankondiging: Filmclub Palliatieve Zorg Parkstad weer van start in 2022!
5. Ansichtkaarten Levensvragen
5. Resultaten Pilot behandelaspaspoort
6. Project Veerkrachtig Samen Beslissen
6. Colofon

CENTRUM VOOR LEVENSVRAGEN OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IN 2022

Zoals we vorige keer meldten besliste minister Hugo de Jonge in mei jl. dat 'voortzetting van de subsidieregeling voor geestelijke verzorging thuis zeer wenselijk wordt geacht, vanwege het

belang van goede, voldoende beschikbare en toegankelijke begeleiding, hulpverlening en advisering op het vlak van zingeving en levensbeschouwing ten behoeve van diverse doelgroepen.'

In de praktijk betekent dit dat er tot en met 2026 subsidie beschikbaar blijft voor de uitvoering van de taakopdracht die de Centra voor Levensvragen van VWS hebben gekregen. Echter, het bedrag dat daarvoor beschikbaar is, is helaas een stuk lager dan in de jaren 2019 – 2021. Inmiddels hebben de Limburgse Centra voor Levensvragen afspraken gemaakt over de wijze waarop de beschikbare gelden veilig gesteld kunnen worden voor de cliënten in Limburg en hoe we vanaf 2022 verder vorm gaan geven aan de Centra voor Levensvragen.

Lees verder op pagina 2 >>

VERVOLG blz. 1; CENTRUM VOOR LEVENSVRAGEN

Helaas hebben we daarbij ook moeten constateren dat het budget voor 2022 waarschijnlijk onvoldoende zal zijn om mee te gaan in de aanzienlijke groei in aanvragen voor geestelijke begeleiding in de thuissituatie, die in 2021 is ingezet.

We beraden ons de komende maanden over de stappen die we moeten zetten om toch zoveel mogelijk cliënten in Limburg te kunnen blijven begeleiden in 2022.

Een aanvraag voor geestelijke begeleiding in OZL kan (ook in 2022) via een mail aan spirit@palliatievezorg-ozl.nl

Vermeld daarbij naam, adres, woonplaats van cliënt, alsmede een korte omschrijving van de hulpvraag. Het streven is binnen 4 werkdagen contact op te nemen voor het maken van een afspraak.

BEDSIDE SINGERS ZUID-LIMBURG

Na een zomerreces van 2 maanden startten de bedside-singers begin september hun repetities weer. We zijn erg blij dat Zuyderland Zorgcentrum De Lembergh de ruimte daarvoor beschikbaar stelt.

Is er in je omgeving een dierbare of een cliënt ernstig ziek, of in de laatste levensfase? Denk je dat hij of zij het fijn vindt om naar rustgevende liedjes te luisteren? Laat het ons weten. Wij komen met drie tot vijf zangers op bezoek. Dat kan thuis zijn, in een hospice, een verpleeghuis of een ziekenhuis in Zuid-Limburg.

Ben je op zoek naar muzikale ondersteuning van je herdenkingsdienst in een hospice of verpleeghuis? Wij komen met tien tot twaalf zanger(e)s(en). We zingen aan bed in heel Zuid-Limburg: in alle gemeenten in het Heuvelland, Parkstad en de Westelijke Mijnstreek.

Er zijn geen kosten verbonden aan een optreden van de bedside-singers, maar een donatie is van harte welkom. Het aanvragen van bedside-singing of van het opluisteren van een herdenkingsdienst kan via: info@palliatievezorg-ozl.nl o.v.v. bedside-singing. Bekijk hier ook onze folder, die net voor corona uitkwam, en daardoor nauwelijks is verspreid. https://palliatievezorglimburg.nl/Portals/66/Folder%20Bedside-singers_3.pdf

CREATIEF IN CORONATIJD

Wat doe je als er een aanvraag komt voor bedside-singing in tijden van corona? Dan probeer je creatief te zijn en samen met de locatie waar de cliënt verblijft een oplossing te vinden, zodat een palliatieve cliënt tot nog een genietmomentje heeft. Dat gebeurde in april jl. bij een cliënte van Villa Hoog Hees in Heerlen.

Cliënte verbleef op de begane grond, en beschikte over een kamer met grote openslaande ramen. Dus werd er buiten gezongen voor het raam! Het leverde een mooi bedankje op van zowel de medewerkers van Villa Hoog Hees, als van de cliënte zelf: 'Onuitsprekelijk veel dank voor jullie fantastische hartverwarmende muzikale bijdrage' en 'Met bijzondere dank van mijn zus, dank voor de geweldige zang.'

OPROEP. Het Netwerk zoekt vijf enthousiaste huisartsen voor deelname aan:

Pilot Zelfevaluatie palliatieve zorg huisartsen

De zelfevaluatie 'Palliatieve zorg voor Huisartsen' is een tool die de huisarts snel, eenvoudig en op praktische wijze inzicht verschaft in de palliatieve zorg voor hun patiënten. De tool is ontwikkeld door kaderhuisartsen palliatieve zorg Astrid Kodde en Carel Veldhoven i.s.m. met de landelijke werkgroep Evaluatie van Fibula (www.stichtingfibula.nl).

Dit najaar wordt deze Zelfevaluatie Palliatieve Zorg Huisartsen getoetst d.m.v. een landelijke pilot. Omdat de overige partners in het Netwerk Palliatieve Zorg OZL momenteel de zelfevaluatie palliatieve zorg voor organisaties uitvoeren, willen we de huisartsen in de regio de gelegenheid geven deel te nemen aan de pilot.

Op deze manier krijgen we als netwerk hopelijk ook een globaal inzicht in de palliatieve zorg door onze eigen huisartsen, én kunnen we een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van landelijke materialen om de kwaliteit van de palliatieve zorg te toetsen, te monitoren en te borgen. Het netwerk is daarom op zoek naar vijf huisartsen in Oostelijk Zuid-Limburg die deel willen nemen aan de landelijke pilot.

Wat wordt er van u verwacht?

De Zelfevaluatie omvat 2 delen:

1. Een individueel deel met open vragen, **dat** u op een door u gekozen moment kunt invullen. Hiervoor zijn gegevens uit uw HIS nodig. Dit deel omvat vragen over uw palliatieve zorg, markeren, proactieve zorgplanning, multidimensionele zorg, samenwerken en nazorg. Hierna volgen vragen over verwacht overleden patiënten. Voor het beantwoorden van de vragen wordt gevraagd de dossiers van 5 verwacht overleden patiënten te raadplegen.
2. Een bespreking van uw bevindingen met een kader(huis)arts palliatieve zorg en ongeveer 5 collega huisartsen. Het netwerk palliatieve zorg OZL coördineert en faciliteert deze bijeenkomst.

Tijdsinvestering

Het invullen van de zelfevaluatie kost naar schatting 2 tot 3 uur. De bijeenkomst waarin bevindingen besproken worden duurt 2 uur. Uiteraard plannen we deze bijeenkomst in overleg met de deelnemende huisartsen. Omdat dit een pilot is, vragen we u na afloop een evaluatieformulier in te vullen. Deelname aan de pilot is gratis.

Planning

Oktober/november:

Individueel invullen Zelfevaluatie

November/december:

Bespreking bevindingen met kaderhuisarts palliatieve zorg Jan Nijhof en de andere bij de pilot betrokken huisartsen

Interesse?

Dus: Wilt u inzicht in de palliatieve zorg voor uw patiënten? Doe dan mee aan de pilot Zelfevaluatie Palliatieve Zorg voor huisartsen!

Mail of bel met de coördinator van het netwerk Jolanda Timmermans (info@palliatievezorg-ozl.nl, 06 57 31 66 97). Ook met vragen kunt u bij de coördinator terecht.

SOCIALE KAART PALLIATIEVE ZORG OOSTELIJK ZUID-LIMBURG

In de app PalliArts zijn alle zorgmogelijkheden en zorgverleners bij elkaar gebracht. De informatie in deze app is sinds kort rechtstreeks gekoppeld aan de zoekfunctie van de website van de Limburgse netwerken:

<https://palliaweb.nl/netwerken-limburg/zorg-in-uw-regio>

Binnenkort wordt de informatie over bedden vrij, organisaties en consultatie overgeheveld naar de nieuwe Zorgzoeker op Palliaweb. Vanaf eind september komt de nieuwe sociale kaart voor palliatieve zorg daar online. Zorgzoeker is bedoeld om zorgverleners een actueel en betrouwbaar overzicht te bieden van het zorg- en hulpaanbod, op een gebruiksvriendelijke wijze. Vanuit één bron wordt de informatie ingedeeld naar type organisatie en regio. Via postcode en kaart kan dan ook over de netwerkgrenzen heen gezocht worden! Natuurlijk blijft het ook altijd mogelijk om informatie te zoeken in het vrije zoekveld. Het netwerk levert inspanningen om ook deze zoekfunctie zo actueel mogelijk te houden, maar daarvoor hebben wij uw hulp nodig! Verandert er iets in de gegevens van de zorginstelling en/of zorgverlener, laat het ons dan snel weten. Mail naar info@palliatievezorg-ozl.nl en we passen het aan. Ook als er zorgverleners ontbreken, vernemen wij dat graag. Wilt u opgenomen worden in 'Zorg in uw regio', dan kunt u daartoe een verzoek indienen via hetzelfde mailadres.

**VOORAANKONDIGING:
FILMCLUB
PALLIATIEVE ZORG PARKSTAD
START WEER 25.01.'22**

Een week voordat de lockdown vorig jaar in ging, vond er nog een filmavond plaats in Royal Filmtheater in het kader van de Filmclub Palliatieve Zorg Parkstad. Maar afgelopen jaar bleek het onmogelijk om binnen de coronaregels een filmclub te organiseren. Met de huidige optimistische ontwikkelingen in het achterhoofd, is er echter goede hoop dat we in 2022 deze fijne ontmoetingsavonden een vervolg kunnen gaan geven.

Voor een hernieuwde start hebben het netwerk en Filmhuis de spiegel de handen ineengeslagen en besloten tot een marathonfilmmiddag/avond. Tijdens deze 'marathon' worden twee films met als thema 'Palliatieve zorg en dementie' vertoond. Er is ruimte voor een drankje en een hapje en we proberen ten minste één spreker te nodigen die film en thema met elkaar zal verbinden. Uiteraard zullen we bij de organisatie rekening houden met de dan geldende regels voor wat betreft corona.

Wil je erbij zijn? Reserveer dan dinsdag 25 januari 2022 van 15.00 tot 22.00 uur alvast in je agenda. In de volgende nieuwsbrief volgt nadere informatie over definitieve datum, tijdstip, kaartjes en natuurlijk: welke films er getoond worden.

ANSICHTKAARTEN LEVENSVRAGEN

Iedereen heeft levensvragen. Het zijn vragen die opspelen bij een ingrijpende verandering in het leven, zoals een ongeneeslijke ziekte of een naaste die overlijdt. Levensvragen kunnen echter ook spelen bij verlies van werk, het einde van een relatie, eenzaamheid, het ouder worden, en zelfs bij het getroffen worden door wateroverlast.

In het kader van de eerste Dag van de Levensvragen in juni jl. hebben de Centra voor Levensvragen in Limburg ansichtkaarten gemaakt, met slogans die te maken hebben met Levensvragen. Om uit te reiken, neer te leggen in wachtruimtes, leestafels, kaartenrekken, etc.

Wil je een aantal exemplaren (gratis) ontvangen, stuur dan een mailtje naar de projectleider: spirit@palliatievezorg-ozl.nl, o.v.v. ansichtkaarten. Aanbod geldt zolang de (beperkte) voorraad strekt, dus ben snel als je er wilt ontvangen.

RESULTATEN PILOT BEHANDELPASPOORT

In april jl. maakten we in deze nieuwsbrief melding van de pilot die bestond uit het verspreiden van een behandelpaspoort én een vragenlijst om de impact van dit paspoort vanuit burgerperspectief te evalueren. Deze pilot was onderdeel van de afstudeerfase van de Masteropleiding Zorgbeleid, Innovatie en Management van Jesper Biesmans. Hij onderzocht de ervaringen van ouderen en hun betrokken zorgprofessionals met het gebruik van het Behandelpaspoort tijdens de ACP-processen (d.w.z. denken, het bespreken en documenteren van wensen en voorkeuren voor het levenseinde).

In zijn thesiscriptie vat Jesper Biesmans de resultaten als volgt samen: Zorgprofessionals zagen het paspoort als een kans om te gaan praten over (behandel)wensen en het levenseinde. Bovendien werd het paspoort beschouwd als een praktisch instrument dat tijdens de Advanced Care Planning (ACP) richtsnoeren bood. Sommige professionals zagen het paspoort echter niet als een meerwaarde. Zorgontvangers beschouwden het paspoort als een bijdragend instrument om na te denken, te discussiëren en (behandelings)wensen voor het levenseinde te documenteren. De eenvoud, de tastbaarheid en de inhoud droegen bij aan de ACP-processen.

Hij concludeert dat uit de ervaringen van professionals en zorgontvangers het behandelpaspoort kan worden beschouwd als een faciliterend instrument voor het denk-, gespreks- en documenteringsproces tijdens ACP. Deelnemers die het paspoort van beperkte toegevoegde waarde vonden, hadden meestal hun eigen methoden om na te denken en het levenseinde te bespreken of legden hun wensen en voorkeuren al vast.

Later dit jaar verschijnt er een Nederlandstalig artikel over deze pilot. De netwerken in Westelijk Mijnstreek en Oostelijk Zuid-Limburg alsmede de ketens hulp bij dementie van beide regio's zullen de resultaten van de pilot nader bestuderen en afhankelijk daarvan beleid uitzetten ten aanzien van het behandelpaspoort.

PROJECT VEERKRACHTIG SAMEN BESLISSEN

Verspreid over Nederland starten dit najaar zeven projecten om ouderen meer regie te geven over de zorg die ze in hun laatste levensjaren ontvangen. Huisartsen, medisch specialisten, verpleegkundigen en zorginstellingen gaan samenwerken met ouderen, mantelzorgers en familieleden om kwetsbare ouderen en zorgverleners te helpen samen te beslissen over persoonsgerichte zorg. Aan de projecten werkt een groot aantal zorgverleners en zorginstellingen, patiënten- en cliëntenverenigingen en burgerplatforms mee. De projecten zijn mogelijk dankzij subsidies van in totaal bijna € 5 miljoen van Zorginstituut Nederland.

De COVID-19-pandemie en de discussie die woedde over IC-zorg voor ouderen, maakten afgelopen jaar duidelijk hoe belangrijk het is dat arts en patiënt samen beslissen over de keus voor een behandeling. Wat zijn de voors en tegens van een ingreep, welke invloed kan die hebben op iemands leven, of is niet-behandelen een betere optie? Zeven projecten ontvangen nu subsidie van het programma 'Leren gebruiken van uitkomstinformatie voor Samen beslissen' van het Zorginstituut. Deze projecten hebben allemaal tot doel dit proces van Samen beslissen tijdig op gang te brengen tussen (kwetsbare) ouderen, hun naasten en zorgverleners.

Een van de zeven gehonoreerde projecten start dit jaar in de regio's Westelijke Mijnstreek en Oostelijk Zuid-Limburg, in samenwerking met regio Nijmegen, onder de naam: Veerkrachtig Samen Beslissen. Een groot aantal organisaties doet mee, zoals huisartsenpraktijken, Zuyderland MC en Radboud UMC, zorgverzekeraar CZ en organisaties voor ouderen en mantelzorgers.

Het doel van het project Veerkrachtig Samen Beslissen: Kwetsbare ouderen en hun eerstelijns zorgverleners gaan, in een regionale cultuur waarin spreken over behandelwensen door ouderen gebruikelijk is, vroegtijdig met elkaar in gesprek over de keuzes voor toekomstige zorg. Zij beslissen samen welke zorg het best past bij wat zij belangrijk vinden in de eigen context. Hierbij betrekken zij informatie over de belasting en te verwachten uitkomsten van behandelingen, aangereikt door

tweedelijns zorgverleners. Daarmee wordt ongewenste zorg voorkómen.

Door activiteiten in de regio sensitiveren we burgers voor tijdige proactieve zorgplanning. Vervolgens gebruiken eerstelijnszorgverleners logische contactmomenten, zoals ontslag na opname of SEH-bezoek, als trigger om een samen-beslissen-gesprekstraject te starten. Zij inventariseren samen met ouderen hun doelen en voorkeuren. Ze bespreken te verwachten uitkomsten en belasting van behandelmogelijkheden, die worden aangereikt door de tweede lijn. Zo komen ze samen tot een persoonlijk zorgplan op meerdere levensdomeinen. Zorgverleners leren van elkaar en worden ondersteund met diverse hulpmiddelen. Zij stemmen de zorgplannen met elkaar af, zodat ouderen een naadloos zorgcontinuüm ervaren.

In alle gehonoreerde projecten zal een hoofdrol zijn weggelegd voor de huisarts. Die kent de patiënt meestal het beste. Momenteel wordt in de praktijk vaak nog weinig of niets met die kennis gedaan wanneer een kwetsbare oudere met een levensbedreigende aandoening in het ziekenhuis terecht komt. Over 2 jaar, als de subsidieverlening stopt, moeten er vanuit de projecten informatiesystemen en netwerken zijn ingericht die kunnen bijdragen aan passende, persoonsgerichte zorg voor kwetsbare ouderen in de laatste levensfase.

Voor meer informatie over het project: neem contact op met Inge Jochem: ingejochem@mcc-omnes.nl

Colofon

Uitgave © 2021 Netwerk Palliatieve Zorg OZL
Postbus 149, 6440 AC Brunssum.
T: 06 57 31 66 97.
E: info@palliatievezorg-ozl.nl
W: www.palliatievezorglimburg.nl
F: www.facebook.com/palliatievezorglimburg
Redactie: Jolanda Timmermans-Joosten,
Hein Berendsen.
Fotografie: Jolanda Joosten, Hollandse Hoogte
(ANP), [Unsplash.com/alexlitvin](https://unsplash.com/alexlitvin)
Vormgeving & Productie: HBPR [www@hbpr.nl]